

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Fundacja Promocji Inicjatyw Społecznych POLPROM

Załącznik nr 4

Do Raportu z testowania w skali mikro

Podsumowanie badania focusowego przeprowadzonego w udziale wybranej grupy sojuszników

Warszawa, luty 2018 roku

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Na potrzeby weryfikacji *Modelu współpracy instytucji rynku pracy z lokalnymi sojusznikami* zostało przeprowadzone badanie focusowe z udziałem wybranej grupy sojuszników.

W dwóch sesjach wywiadu grupowego wzięło udział łącznie 10 sojuszników rynku pracy (w jednej sesji 7 osób z sieci działającej w Siemianowicach Śląskich, w drugiej - 3 osoby z sieci działającej w powiecie bieruńsko-lędzińskim).

Zgodnie z treścią Specyfikacji innowacji jednym z oczekiwanych efektów testowania *Modelu współpracy instytucji rynku pracy z lokalnymi sojusznikami* jest lepsze postrzeganie instytucji rynku pracy przez osoby młode. Źródłem weryfikacji osiągnięcia tego efektu ma być badanie focusowe przeprowadzone z udziałem wybranej grupy sojuszników oraz badanie przeprowadzone wśród osób młodych na Facebooku.

Wszyscy uczestnicy badania focusowego wskazali, że udział w testowaniu *Modelu* przyczynił się do lepszego poznania oferty instytucji rynku pracy, a zdobyta wiedza zwiększyła ich gotowość do skorzystania z tej oferty.

Przed udziałem w projekcie nie wiedzieli, że w instytucjach rynku pracy mogą uzyskać potrzebne wsparcie na etapie szukania zatrudnienia. Podobnie – w opinii badanych – zmieniło się postrzeganie instytucji przez inne osoby młode, do których dotarli z informacją o ofercie *Mapy rynku pracy*.

Z przedstawionego poniżej podsumowania badania wynika, że zakładany efekt testowania *Modelu* został osiągnięty.

Głównym celem badania było poznanie opinii młodych osób uczestniczących w testowaniu *Modelu współpracy instytucji rynku pracy z lokalnymi sojusznikami* na temat wpływu udziału w testowaniu na postrzeganie instytucji rynku pracy. Badanie zrealizowano w styczniu 2018 roku, wywiad grupowy został przeprowadzony podczas dwóch sesji. Pierwsza z nich – odbyła się w Siemianowicach Śląskich z udziałem wybranych sojuszników zaangażowanych w działanie tamtejszej sieci. Druga sesja – w Katowicach z udziałem przedstawicieli sieci bieruńsko-lędzińskiej. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku badania i dokonanych analiz.

Na proces badawczy składały się następujące etapy:

- opracowanie scenariusza wywiadu jakościowego;
- dobór próby i realizacja badania;
- digitalizacja pozyskanego materiału empirycznego;
- analiza zebranego materiału i opracowanie podsumowania.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Charakterystyka uczestników badania

W pierwszym badaniu wzięło udział 7 pełnoletnich osób młodych – 4 kobiety i 3 mężczyzn, wszyscy są uczniami Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Siemianowicach Śląskich.

Uczestnicy: N, D, Po, B, Pa, T, R.

W drugim badaniu wzięły udział 3 pełnoletnie osoby – 3 kobiety, uczennice Powiatowego Zespołu Szkół w Lędzinach.

Uczestnicy: K, A, D.

Są to osoby, które za kilka miesięcy zakończą udział w edukacji i wejdą na rynek pracy.

Uczestnicy zostali poinformowani o celu badania oraz o tym, że udział w nim jest dobrowolny. Uzyskali również zapewnienie poufności.

Osoby prowadzące wywiady podkreśliły, że zależy nam na szczerzej rozmowie, bo pozyskane opinie umożliwią wypracowanie jak najlepszej finalnej wersji *Modelu*. Dlatego w trakcie dyskusji nie ma odpowiedzi złych ani dobrych, każda opinia jest bardzo istotna.

Informacja o instytucjach rynku pracy i ich ofercie

W tej części dyskusji chcieliśmy pozyskać informacje o tym, czy uczestnicy badania zdobyli w związku z udziałem w projekcie nową wiedzę o instytucjach rynku pracy i czy ta wiedza zmieniła ich dotychczasowe wyobrażenie o dostępnej ofercie. Czy oceniają ją jako przydatną dla młodych ludzi?

Uzyskane odpowiedzi potwierdzają zdobycie nowej wiedzy o instytucjach rynku pracy i ich ofercie. Dotyczy to zarówno samych sojuszników, jak i młodych osób, do których sojusznicy dotarli w trakcie testowania *Modelu*.

Analiza tych odpowiedzi pozwala również wskazać na wcześniejsze wyobrażenia młodych ludzi o urzędach pracy. Innych instytucji osoby uczestniczące w badaniu nie знаły przed przystąpieniem do udziału w testowaniu *Modelu*.

Jako nową informację, która pozwala inaczej spojrzeć na urząd pracy, młodzi ludzie podają np. to, że urząd pracy *nie jest tylko od tego, żeby dać np. zasiłek*. Swego rodzaju „odkryciem” dokonany przez osoby uczestniczące w badaniu jest również to, że urząd pracy pomaga *znaleźć pracę, którą my chcemy, a nie taką narzuconą*.

Jedna z osób wskazała nawet, że dzięki aktywności sojuszników młodzi ludzie *dowiadują się, że jest taka możliwość, że mogą przyjść (do urzędu pracy), że mogą czegoś się dowiedzieć, że mogą dostać ofertę*.

Uzyskane odpowiedzi potwierdzają, że wiedza o rynku pracy młodych ludzi kończących naukę w szkole ponadpodstawowej jest praktycznie zerowa. Jedyną instytucją tego rynku, którą znają, to urząd pracy. Wizerunek takiego urzędu nie jest jednak oparty na rzetelnej wiedzy i własnym doświadczeniu. Urzędy pracy, w świadomości młodych ludzi przed

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

przystąpieniem do testowania *Modelu*, narzucają oferty nieciekawej pracy i oferują jedynie zasiłki dla bezrobotnych. Poznanie oferty instytucji rynku pracy to poznanie możliwości skorzystania z usług innych instytucji, a jednocześnie zrozumienie, że urzędy pracy działają w sposób daleki od tych stereotypów. Ta nowa wiedza przekłada się na postrzeganie instytucji rynku pracy.

Istotnym elementem wpływającym na subiektywne postrzeganie jest przydatność oferty tych instytucji kierowanej do osób młodych.

Z poniższych odpowiedzi wynika, że młodzi ludzie dobrze oceniają przydatność oferty instytucji rynku pracy:

- *oni chcą pomóc;*
- *to też jest bardzo fajne, że starają się tak dogodzić;*
- *to też jest takie pomocne bardzo;*
- *pomagają ludziom w znalezieniu pracy i pieniędzy na życie.*

Jednak stan prawny, który sprawia, że młode dorosłe osoby, które uczestniczą w edukacji w trybie stacjonarnym, nie mogą skorzystać z oferty urzędów pracy sprawia, że czują się z tej oferty wyłączone. Dlatego przyznają *wiem więcej... ale i tak nie mogę udać się do urzędu pracy.*

T: *Wiem, że w każdym mieście jest dużo instytucji, które mogą mi pomóc znaleźć pracę.*

Pa: *Wiem, że urząd pracy nie jest tylko od tego, żeby dać np. zasiłek, tylko on chce nam pomóc w jakiś tam sposób znaleźć pracę, którą my chcemy, a nie taką narzuconą. Właśnie wszystkim mówię, żeby się nie bać iść tam, bo oni chcą pomóc, a wy tego po prostu nie chcecie.*

B: *No tak, jak koleżanka powiedziała, żeby iść do tego urzędu, właśnie zobaczyć, co tam jest, jaka praca jest, bo jest naprawdę dużo fajnych prac., Można iść, zobaczyć i nawet wybrać, bo dają wybierać różne prace, jaka komu odpowiada. Mają różne pytania - gdzie pracował? czy chciałby w tym samym kierunku? To też jest bardzo fajne, że starają się tak dogodzić ... to też jest takie pomocne bardzo.*

R: *To, co znajomi (mówili): do urzędu pracy udać się w poszukiwaniu pracy.*

Po: *Ja to samo, co koleżanki i koledzy.*

D: *Ja ze strony internetowej na zajęciach dowiedziałam się, oprócz tego, co wspomnieli moi koledzy i koleżanki, o różnym dofinansowaniu, jakie oferuje nie tylko urząd pracy... Wiem, że można otrzymać dofinansowanie na mieszkanie, jeżeli np. wyjeżdżamy do pracy gdzieś dalej od swego miejsca zamieszkania, dostajemy jakieś pieniądze na wynajęcie mieszkania. Można otrzymać też pieniądze na dojazd do pracy i różnego typu pomoc.*

N: *Wiem więcej, ale co mi z tego? Są takie osoby jak my, które uczą się i chciałyby pracować po szkole, a nie mogą, np. ja na dzień dzisiejszy nie mogłabym się udać do urzędu pracy.*

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

K: *Moim zdaniem instytucje rynku pracy są bardzo potrzebne, gdyż pomagają ludziom w znalezieniu pracy i pieniędzy na życie. Ludzie w tym projekcie mogli poznać tę instytucję, jaką jest urząd pracy i bardzo dobrze wspominam spotkania i rozmowy z ludźmi.*

A: *Mogę powiedzieć to samo.*

D: *Nie umiem tego ująć w słowa. Warto (robić takie projekty), bo faktycznie młodzi o tym nie wiedzą, że mogą iść do urzędu pracy, a dzięki temu (że o tym mówimy) ludzie dowiadują się, że jest taka możliwość, że mogą przyjść, że mogą czegoś się dowiedzieć, że mogą dostać ofertę.*

Gotowość do skorzystania z oferty instytucji rynku pracy

W trakcie drugiej sesji badania focusowego spytaliśmy również o to, czy sojusznicy oraz młode osoby, do których dotarli z informacją o ofercie rynku pracy, będą chcieli skorzystać z tej oferty.

Zgodnie z deklaracjami uczestników badania pozyskanie informacji o ofercie instytucji rynku pracy nie tylko zwiększa wiedzę o dostępnym wsparciu, ale również sprawia, że rośnie gotowość do skorzystania z tej oferty. To kolejny dowód potwierdzający, że zarówno sojusznicy, jak i inne młode osoby uczestniczące w testowaniu *Modelu* lepiej postrzegają teraz instytucje rynku pracy.

K: *Zdecydowanie mniej będą się (teraz) bać, chętniej pójdą, gdyż będą wiedzieli na czym to polega, o czym tam mogą porozmawiać, czego się jeszcze mogą dowiedzieć (jeśli np. nie doczytali ze strony). Dużo im to może pomóc.*

D: *Zdecydowanie! Ja bałabym się (wcześniej) iść. Źle się kojarzy urząd pracy, z takimi ludźmi, którym nie wyszło w życiu.*

A: *(Wcześniej) nie wiedzieliśmy na czym to polega. Na co dzień nie mówi się o tym, że można otrzymać jakiś dobry staż, pracę można sobie łatwo znaleźć.*

Wnioski

Zgodnie ze Specyfikacją innowacji źródłem pomiaru osiągnięcia efektu jakościowego testowania *Modelu współpracy instytucji rynku pracy z lokalnymi sojusznikami* określonego jako „lepsze postrzeganie instytucji rynku pracy przez osoby młode” jest m. in. badanie focusowe przeprowadzone z udziałem wybranej grupy sojuszników.

Wywiad grupowy to metoda badawcza, która koncentruje uwagę uczestników na określonym temacie. Odpowiadają na zadawane pytania określając swoje pozytywne lub negatywne odczucia i opinie. Praca w grupie sprawia, że uczestnicy wchodzi w interakcje, wymieniają poglądy. Podczas dwóch sesji badania ani razu między uczestnikami nie powstała różnica ocen lub opinii. Całe badanie charakteryzowała pełna zgodność.

Istotnym wnioskiem z tego badania jest również wskazanie przez młode osoby dorosłe uczestniczące w edukacji w trybie stacjonarnym, że czują się niesprawiedliwie wyłączone ustawowo z możliwości korzystania z oferty urzędów pracy.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Opinię dotyczącą lepszego postrzegania instytucji rynku pracy przez osoby młode potwierdzają również wyniki badania przeprowadzonego na profilu na Facebooku (szerzej przedstawione w załączniku nr 3 do Raportu z testowania w skali mikro).

Zakładany efekt innowacji społecznej polegający na lepszym postrzeganiu instytucji rynku pracy przez osoby młode został osiągnięty, co spełnia założenia sformułowane w Specyfikacji innowacji.